

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – IV. RAZRED
XXI. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2016.)
ŠKOLSKA RAZINA**

Test ima 32 zadatka. Točni odgovori vrijede ukupno 80 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Alternativno točno rješenje napisano je u zagradi.

1. zadatak

U 19. st. živio je hrvatski ban Josip grof Jelačić Bužimski. Njegov je dvorac Novi dvori Jelačićevi. Dvorac se nalazi u Hrvatskom zagorju. Godine 1859. Jelačić je na livadi sagradio neogotičku kapelicu svetoga Josipa. Nekadašnja žitnica uređena je kao galerija, a danas je to Muzej Matija Skurjeni (Muzej „Matija Skurjeni”).

- **5 bodova (svaka točna sastavnica 1 bod)**

2. zadatak

Pomičući svoje čete prema Beču, ban je razmišljao o ljudskoj dobroti i o životnoj nesreći. Zaključio je da je čovjek golać i da se svijet najčešće kreće zbog nesebičnosti.

- **4 boda (svaka tražena točna riječ 1 bod)**

3. zadatak

Kristu – **dativ**, imena – **genitiv**, djetinjaste – **genitiv**, Isusa – **akuzativ**

- **4 boda (svaki točno određen padež 1 bod)**

4. zadatak

Priče su cjenjenije što ih više čitamo. Miješajući u šalici čaj, uz čitanje razmišljam o bljeskovima i svjetlucanju pahulja.

- **4 boda (svaka tražena točna riječ 1 bod)**

5. zadatak

čist – **pridjev**, uze – **imenica**, nje – **zamjenica**, opeta – **prilog**

- **4 boda (svaka točno određena riječ 1 bod)**

6. zadatak

khm, kao, prema, u, od, a, da, ne, pa

- **3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)**

7. zadatak

kaži	imperativ
je	prezent
bih rekao	kondicional prvi
življah	imperfekt
ču	aorist

- **5 bodova (svaki točno određen oblik 1 bod)**

8. zadatak

C

- **1 bod**

9. zadatak

o kontaktnim sinonimima / kontaktni sinonimi

- **1 bod (jedna pogreška 0 bodova)**

10. zadatak

strofa – **kitica**
vers – **stih**
rima – **srok**
poezija – **pjesništvo**

- **4 boda (svaki točan primjer 1 bod)**

11. zadatak

opozicije – **oporbe**
reputacije – **ugleda**
opservacije – **primjedbe (opažanja, motrenja, promatranja)**
Priznaju se i rješenja u nominativu te slična rješenja.

- **3 boda (svaki primjer 1 bod)**

12. zadatak

štedljivost – **rastržnost (rasipnost)**
hrabrost – **kukavičluk**
istinit – **lažan**

- **3 boda (svaki primjer 1 bod)**

13. zadatak

kanonski oblik – *var*
leksički sadržaj – 'zavareno mjesto' Priznati i druge slične odgovore.

- **2 boda (svaki primjer 1 bod)**

14. zadatak

C

- **1 bod**

15. zadatak

Svemir je počelo.

‘izvor, pramaterija, pratvar’

Počelo je kretanje u svemiru.

‘započelo je (početak kretanja)’

Kúpio je luk.

‘dobio je plaćanjem za novac (postao vlasnikom plaćanjem)’

Küpio je luk.

‘skupljao’

Sjënica je bila jedva vidljiva.

‘mala sjena (natkrivena konstrukcija)’

Sjënica se nije vidjela.

‘vrsta ptice pjevice’

Priznati i sve slične odgovarajuće odgovore.

- **3 boda (svaki primjer 1 bod)**

16. zadatak

društvene igre (društvena igra)

Ne priznaje se odgovor igra (igre).

- **1 bod**

17. zadatak

java – san općejezični antonim

vino – ocat individualni (kontekstualni) antonim

- **2 boda**

18. zadatak

stupnjeviti (antonim)

Između *svatko* i *nitko* može stajati *netko/ponetko*.

- **1 bod**

19. zadatak

Klaiću – **metonimija**, zublja – **metafora**, pero – **metonimija**, tijelu – (**okamenjena**) **metafora**

- **4 boda (svaki primjer 1 bod)**

20. zadatak

oksimoron

- **1 bod**

21. zadatak

arhaizam – **korugva**

historizam – **začinjavca (začinjavac)**

- **2 boda (svaki točan odgovor 1 bod)**

22. zadatak

pomodnicama

- **1 bod**

23. zadatak

šminka – **germanizam**; časopis – **bohemizam**; džez – **anglizam**

- **3 boda (svaki točan odgovor 1 bod)**

24. internacionalizam – teror; eponim – **dostojevština**; prevedenica – **polusvijet**

Objašnjenje odgovora

teror (lat. *terror*, eng. *terror*, njem. *der Terror*, fr. *terreur*)

dostojevština (ukupnost misli i stavova koji potječu od Dostojevskog)

polusvijet (fr. *demi-monde*)

- **3 boda (svaki točan odgovor 1 bod)**

25. zadatak

neologizam (novotvorenica)

- **1 bod**

26. zadatak

fele – **leksička**, se zvao – **sintaktička (gramatička)**

- **2 boda (svaki točan odgovor 1 bod)**

27. zadatak

Glibuša – **hidronim**

Čardaci – **ekonim/ojkonim**

Marčinkova glavica – **oronim**

- **3 boda (svaki točan odgovor 1 bod)**

28. zadatak

	etnik, muški rod jednine
Vinkovci	Vinkovčanin
Hvar	Hvaranin

	ktetik, muški rod jednine
Rijeka	riječki
Rab	rapski

- **4 boda (svaki točno određen primjer 1 bod)**

29. zadatak

gosponček, tatek

- **1 bod (jedna pogreška 0 bodova)**

30. zadatak.

etnografski dijalektizam

- **1 bod**

31. zadatak

Shvaćas (**razumiješ**), njen ti je otac neki **dužnosnik**, a ona je upisana na **fakultet** preko veze.

Došla je **tražiti (moliti)** cigarete, bez **razgovora**, zvala je **prijateljicu** i, **zaista (i sl.)**, ova je došla.

- **2 boda (svaka točna rečenica 1 bod)**

32. zadatak

B

- **1 bod**